

Królowie na Bielanych

konspekt zajęć dla kl. 4-6 szkoły podstawowej

KLASA: 4-6 SP

CZAS: 1 godz.

CELE:

- uczeń zna nazwy historii eremów kamedulskich na Bielanych
- uczeń potrafi wymienić imiona królów Polski przebywających w eremach

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Czynności organizacyjne
2. Zajęcia odbywają się na terenie kompleksu pokamedulskiego. Na początku grupa zwiedza kościół. W czasie zwiedzania nauczyciel wykorzystuje Scenariusz Zwiedzania dla Najmłodszych dostępny na stronie www.kosciolbielanski.pl
3. Na wstępie nauczyciel opowiada krótko historię Bielanych. Mówi o terenie na który warszawiacy wyjeżdżali w celach rekreacyjnych. (ZAŁ. 1).
4. Dlaczego Bielany?
Nauczyciel i opowiada o kamedulach i klasztorze. (ZAŁ. 2). Pokazuje zdjęcie współczesnego kameduły. Wspólnie z uczniami zastanawiają się nad pochodzeniem nazwy „Bielany” i jej związkiem z kolorem habitu.
5. Nauczyciel wykorzystuje teksty pochodzące ze strony www.kosciolbielanski.pl w celu przybliżenia uczniom historii eremów na Bielanych (ZAŁ. 3).

6. Kolejnym elementem zajęć jest wspólne zwiedzanie kościoła pokamedulskiego. W czasie zwiedzania nauczyciel może wykorzystywać ścieżki zwiedzania dostępne na wspomnianej stronie.
7. Nauczyciel dzieli klasę na 3 grupy. Każda z nich ma za zadanie przygotowanie się do opowiedzenia o jednym z 3 królów, których tablice kommemoracyjne wiszą w prezbiterium. Uczniowie mogą w czasie przygotowania posługiwać się dostępnymi na miejscu materiałami oraz Internetem.
8. Na zakończenie zwiedzania nauczyciel pokazuje klasie skrytkę z sercem króla Michała Korybuta Wiśniowieckiego i opowiada jej historię.
9. Po zwiedzeniu kościoła, skarbcza oraz podziemni, klasa wychodzi na teren eremitoriów. Zadaniem uczniów jest odnalezienie eremu w którym nocował król. Wskazówką jest herb Wazów, który otrzymują na wydrukowanej karcie (ZAŁ. 4).
10. Po odnalezieniu budynku, nauczyciel opowiada historię eremu królewskiego. (ZAŁ. 5).
11. Na zakończenie zajęć uczniowie zwiedzają odrestaurowany erem kamedulski.

ZAL. 1

Zielone Świątki, Michał Andriolli

ZAŁ. 2.

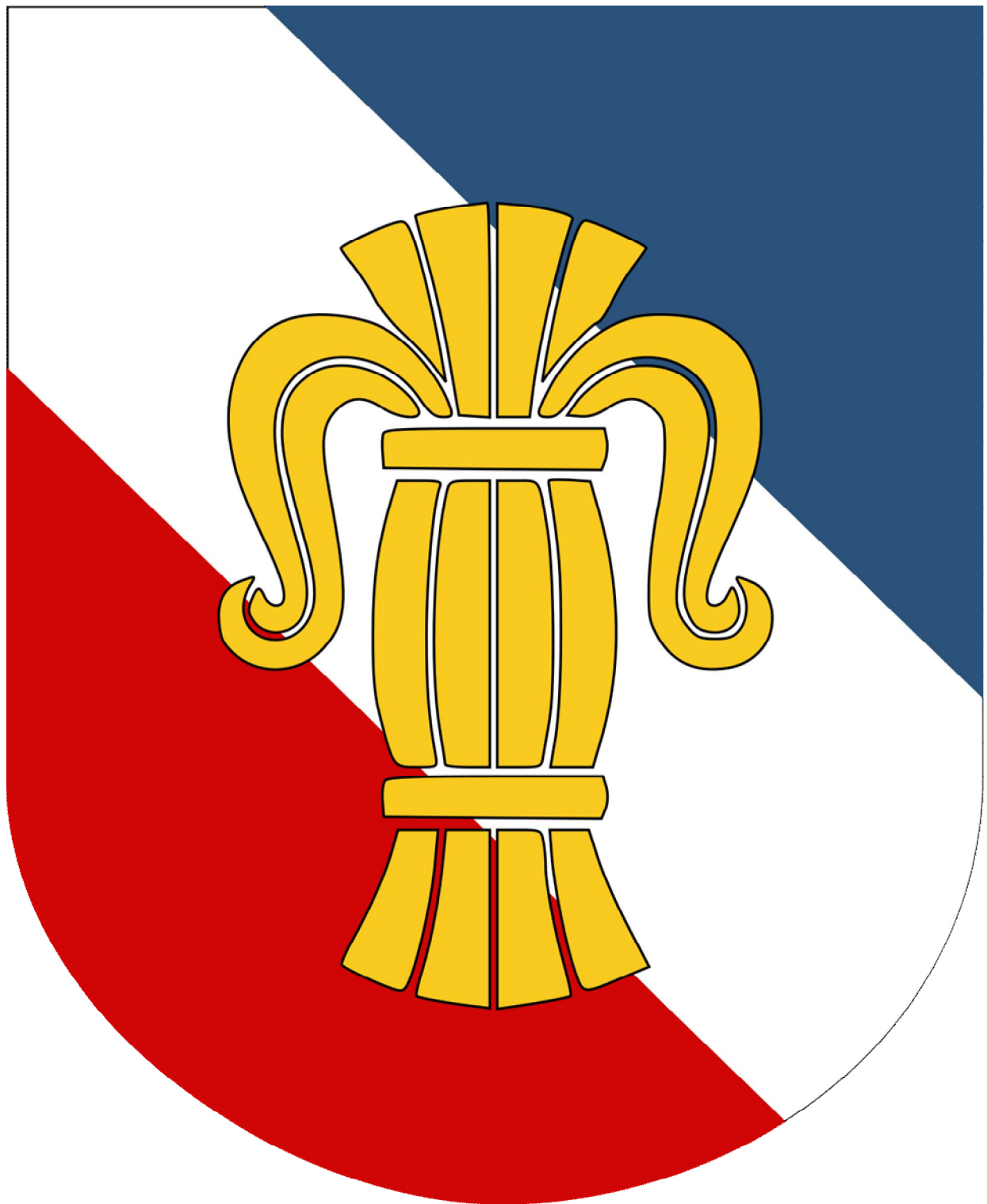
Kameduła, o. Roman Malaczewski

ZAŁ. 2.

Eremitoria to zespół trzynastu domków w których kiedyś mieszkali kameduli. Zostały one postawione w czterech równoległych rzędach po obu stronach centralnej osi założenia klasztornego i znajdowały się w strefie klauzury ścisłej. Każdy z nich został wybudowany dzięki fundacjom – na portalach domków znajdują się herby fundatorów. Pomiędzy domkami, połączonymi murkami ogrodzeń, znajdują się ogródki. Domki w rzędach zewnętrznych mają dachy dwuspadowe z trójkątnymi szczytami, zaś domki w rzędach wewnętrznych – dachy czterospadowe. Wszystkie domki uzyskały jednakową dyspozycję wnętrza. Środkiem biegnie sklepiona krzyżowo sień, z jednej strony znajdują się cela i małe pomieszczenie gospodarcze, z drugiej – sklepiona kaplica i drewnitnia. To w tych domkach – mnisi spędzali całe swoje życie. Domek pustelniczy można było opuszczać tylko na Eucharystię, Liturgię Godzin w kościele i inne określone zajęcia, np. pracę w polu. W eremach również spożywali posiłki roznoszone przez brata – kucharza, tworzyli więc wspólnotę ale jednocześnie zachowywali niezbędną dla życia monastycznego samotność, która pomaga w ciągłej świadomości obecności Boga. Pierwotnie domki były drewniane, później zastępowano je murowanymi. Liczba domków określała wielkość konwentu. Na ogół nie przekraczał on trzynastu mnichów, choć zdarzało się niekiedy, że bracia mieszkali także w innych budynkach.

ZAL. 4

ZAŁ. 5

W czasach funkcjonowania zakonu kamedułów, eremy znajdowały się na obszarze *claustrum*, który przez dwa i pół wieku nie był dostępny dla ludzi z zewnątrz. Z jednym wszakże wyjątkiem. Tym wyjątkiem była osoba Króla Jegomości, który jako Pomazaniec Boży, a przy tym fundator i dobrodziej eremu, miał prawo do swobodnego wstępu na teren pustelni. I chętnie z tego prawa korzystał. Pierwsze eremitorium po lewej po przekroczeniu bramy mianowane zostało królewskim. Powstało w ramach fundacji Władysława IV o czym przypomina umieszczony na zachodnim szczycie kartusz z herbem Rzeczypospolitej i wazowskim Snopkiem w tarczy sercowej. To tutaj przybywali monarchowie, aby w ciszy szukać wytchnienia od wielkiej polityki, a w modlitwie światła przed podjęciem ważnych decyzji. O wielkich postaciach goszczących w progach tego domku informują dwie tablice na elewacji frontowej (od ogródka), ufundowane w okresie międzywojennym. Jedna nosząca ślady wojennych kul, upamiętnia osoby czterech monarchów – fundatorów i dobrodziejów klasztoru: Władysława IV, Jana Kazimierza, Michała Korybuta Wiśniowieckiego i Jana III Sobieskiego, zaś druga, wspomina Achillesa Ratti, późniejszego papieża Piusa XI, który jako nuncjusz papieski odprawiał tu w 1919 roku swoje rekolekcje. Obecnie mieszka tu proboszcz parafii bł. E. Detkensa, ks. Wojciech Drozdowicz.